

EGERSZEGI FERENC VERSEI:

Üzenet a berekből

A szénallai beszékök szobámba, s mint az illdözött után, ha jó hirt kildenek, úgy jött el hozzám a Berekb.

Új hírrel jött a régi rét, Tavasza bomló száz színeti csokorba szedve tette be, s szobám virággal lett tele.

Illata már a régi volt, Apám, őh! hányszor robotolt hajnalói késő esteleg, nyögve a Berekb terhelt.

Azt gondolta, s így tudtam én, hogy a szegény azért szegény, mert azzá tette már a föld őt, ki sohasem főköit...

És most üzent az új Berekb: féltérfi boldog emberek dalával száll az esti szél, s a múlt felélt mezőnk fítel.

Mint szüretkor, ha forr a must, így forralja egyré a jussú a tiz kaszá, a száz kaszás: meglontolt elhakarozás.

A Berekb virág-illata üzentét éve csal hazá, de mehetett-e, kif a rét annyiszor halálra itéit?

Mert kinos az emlékezet, Gyermekkorom hite veszett e réten el a rend alatt. Apám csaknem beleszakadt.

De a világ megváltozott! A szénallai hirt hozott. Hívott — megyek. Új datk visszek: Barátom, hiszek, hiszek!

Dalacsokor

Az asztalomon dalacsokor. Ez már az ószánk halk tizenet. Mégis virág, és tál a gondokom mégis színnel és illattal tele.

Megsimlóm, mert régi ismerős, Halott apám kedves virága volt. Akkor is így szedte ki az ősz, csak a gyurgyina névre hallgatott.

Így váltokunk: bár néha felszakad a nével egyült még a régi kert, A kert sarkában a szüette pad, amelyen anyyi gondunk elpihent.

Azóta már a kertész is pihent. S mikor nyílnak az ési szín-csodák, valahol melyen útra azt hiszem, tavaszt idéznek, mint az orgonák.

Tavaszt idéz a színe, illata akkor is, ha a dér dermezsi meg. S mindig van hozzám egy-két jó szava. Mikor a lombbal hull már a hideg,

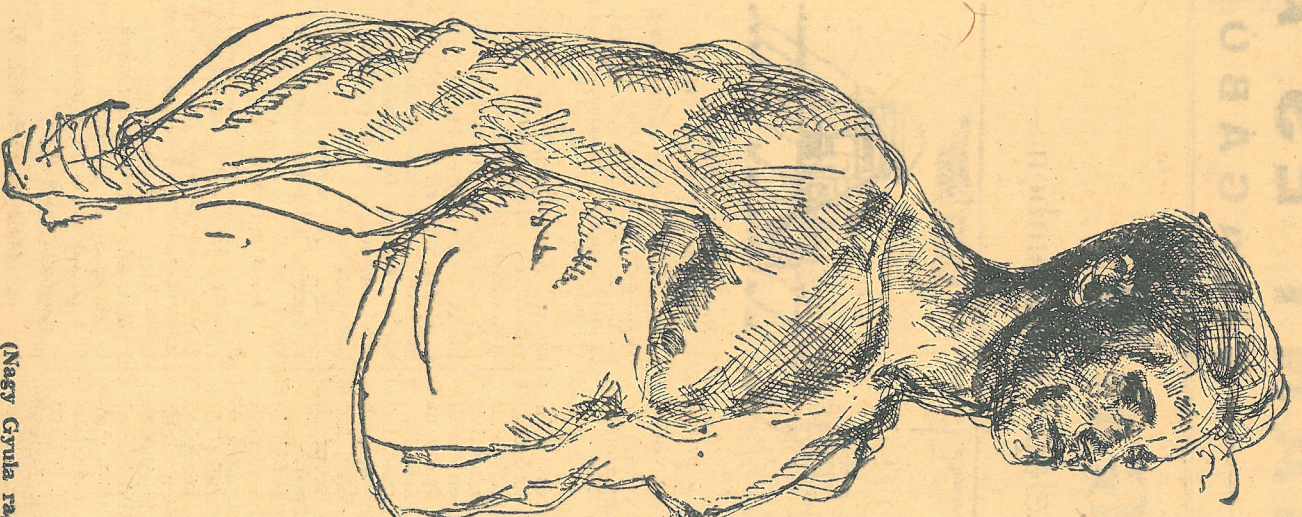
és megrázza a bomló ágakat, szél háján száll a temető feletti: ó süttog benni, ki korán leszakadt, mert boldog, szegény, sohasem lehetett.

Erdőben

Lehúz a köd és hull a dér, Az ághégy dermett, hófehér.

Bokrok kizábt a mozdulat telet megérző gondolat.

Meghalt a hang, a csönd szög. Kiszáradtak a vadvízeik. Féltéken ugrik s meglapul hazájában, hazátlannul, hol csöppnyi zöldet sejt, a nyári.

(Nagy Gyula rajza)

Kos Károlyt azért hívta mindenki Kurta Kos-nak vagy harminc esztendeje, mert atyát-e a felesége szavujársá, hogy „csak kurta, te Káro, minél kurtabban, aztán erge” dögödrn. Magyan fordításban azt jelentette mindez, hogy mondd röviden Károly, ami akarsz, aztán eredi dolgozni. Amióta — vagy két esztendeje — belepjelt a „Ki mint vet, úgy arat” Termelőszövetkezetbe, Kurta Kosnak nem volt egyéb dolga, mint a házijának meghagyott fél holdnyi kis szőlőben elmozogtatni, meg legetetni a Riska téhenet. Egyéb helyre nem engedte Kosné asszony-ság, születtei Firnejsz Franciska. Károly ugyan egyetlen alkalommal megröbölt ellenlátná az ő nagyatátni oldalbordájának. — még akkortiban éltek a násznapjátok! — de a Kosnál majdnem hátramoszor ferébélyesebb Franciska olyan hirtelen kibeszálta a kettőjük közötti sülykültséget, hogy Károly két hét múlva is kalapot emelt az ajtófélyának, amelyik nem engedte kietni akkor az arnykültségből.

A szőlőhegyen másoknál is volt pincéje, háztájja, mások is csak eljtrogtak oda, ha máskor nem, hát vasárnaponként. A nagy munkatető kivéve, mindig akadt Kurta Kosnak beszélgető társa, hanem májástól augusztus tájáig úgy kellett vuddászni egy-egy alkalmas cimboráru. Mert nem lehet ám akdtárel megbeszélni a vtilág foljásáit! Ahhoz olyasfajta lelkületű emberek szüksegek, mint ő maga. Csak a rokonielkek egymásvalálása az igaz! Az olyanoké, akik mefértek, hogy a pokol is gyöngörtség lenne Kurta Kos számára, mióta ez a termelőszövetkezetes világ van, csak legalább ő ne lenne tagja! Ha nem jön a szövetkezet, máig is van mielő pénzt csinálni hébe-hóba. El lehet vinni egy fél zacskó búzacsokk, össze lehet sedni egy-két tojást, kimerüni egy kis zsír, amit Franciska a piacon igaz telkére esküdzik. Bolban, kocsmában titort megveszegettek az ilgen halmít, jutót belőle dobdnyra, meg amire éppen nagyon kellett. Most azonban mindennek nagy szerepe van. Legfőként Franciska asszonymak! Dolgozni nem enged, előleg nincs, hogy abból lehetne elcsipegetni legalább egy pakli dohányravalót, elvinni meg nem lehet semmit. Olyan napi lejátrózás van náluk mostanában, hogy ügyesimről meg dmondni sem lehet! Egyszóval feszült a nemzetiközi helyzet Franciska asszony és férjéura között, legfőként a dohányárak behozatali fedezetét illető aranytartalék hiánya miatt. Eppen arról tárgyaltak a dúrnuzsáló esikőspárhéid mellett Kanacsuka Krisztof bátyámmal, aki a borfejést határtó végleges kitézése miatt tart szemlet.

CSIKI OTTO:
Az ölte meg...

Az ölte meg a szíve, Vörös húsdarab, Ilkteleő, Áradó erek, éleket hordó erek, szív. Nagy volt a szíve, nagy emberi szív, szívenber volt, Adott belőle a fiának, s nokom is adott belőle, és sokaknak adott belőle. Az volt a legértékesebb, azt koplatta a legtöbbet, azt hazaválta a legtöbbet, azt adta a halálnak is: A SZÍVET!

SZASZ K. ISTVÁN:
Hétköznap reggel

Egy percre a város reggel, ha fölédred, átadja magát még az árfedésnek. Nyúlózkodik egyes, házak sora roppan; nagy vakkapu ást az utcakörökben. Száz tegnap reggel eszébe jut ám most: hétköznap gondla ébrezti a városk. Rágyújk kegelészt s míg ísüti a kemény, szép álma kiröppen redőnyei téssn.

Riska téhen

— Aztán csakugyan igaz, hogy egyáltalán nem adnak semmit? — kérdi Kurta Kos rettenetesen nekikeseredve.
— Nektek ugyan nem! — néz ki a feje felélt Kanacsuka dőlőfősen az ablakon. — Mi a fenének adnának? Kapaóágát nem tettelek egész évben!
— Nem...
Mondani szegény, hogy ő tett volna, ha mert volna, de hát csak a keserűség jut össze a melében tehetetlensége miatt. Olyan sirhat-nékyá támad, hogy maga nem szólna.
—...szíán tán imya se ad, mi?
— Elvette tőlem a pincekulcsot! Még a múlt télen...
— No, te szegény, akkor töled csakugyan a téesz miatt vették el a pincekulcsot!
— Tőlem csakugyan, menkét a szabadeurópás fajdájából csak egyszer thának meg annyit, hogy meg merjem mondani a magamét!
— Akor meg merred?
— En-e? Olyat maguk még nem hallottak ebben a faluban!
— Hát ezen ne muljjon, Károly! Mennyi lenne az líterben!
— Líterben? — csillan Kurta Kos szeme. — Líterben... egy! Legalább! — hazúnt egyet a nadrágzóján, hogy kitalálja vele, ami a hangja hátrozottságából esetleg hiányzott volna.

Kanacsuka szomszéd állja a szarót. Neki a lopót, elő az üveget, s ami félhetre való bennmarad, azt elszopogatták. Epp elég idő arta, hogy elicsokkedjék mindennel, amiólt Kurta Kos csak még inkább felhergelődik. Ha Kanacsuka ennyi mindent kapott, mikor fele szorgalom sem lehetett benne, mint amennyit most ő érez magában, akkor mi minden járhatna most neki! Hi, te hajdani megiszelt ajtófélt! Alighanem lessz dolgoz megint, ha addig még világ marad a világ!

Tény, ami tény, Kanacsukának is tetézett a be-széd, és egy fél lopóra való felalozott a jóvő éredében. Nemel többet iták, annál kevésbe sojmálta. Olyan hős vdt Kurta Kosból az tós vé-gére, hogy majdnem leledarintott egyet a „szentjános” töbögelt Kanacsukának köszönetképpen. Zártyák a pinceajtót, majd, hogy nem a búcsúszára kerülne a sor, mikor Kurta Kos elordítja magát: